

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI – SECȚIA A II-A PENALĂ
Dosar nr. 1111/222/2017 (1234/2019)

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 27.10.2020

Curtea constituită din:

Președinte: AB

Judecător: CD

Grefier: EF

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București este reprezentat de **procuror MP**.

Pe rol, se află soluționarea apelurilor declarate de către **Parchetul de pe lângă Judecătoria X și părțile civile GH, HI și IJ** împotriva sentinței penale nr. 567/08.06.2018, pronunțate de Judecătoria X, în dosarul nr. 1111/222/2017.

La apelul nominal, făcut în ședința publică, **răspunde intimatul-înculpat QR**, personal și asistat de apărător ales, avocat TS, cu împuternicire avocațială seria PH nr. 0190543, din data de 25.06.2019, emisă de Baroul Prahova, aflată la dosarul cauzei (vol. 1 – fila nr. 57) și **apărătorii aleși substituenți ai apelanților-părți civile GH, HI și IJ**, avocați SF și SM, care depun delegații de substituire, din data de 27.10.2020, pentru apărătorul ales titular, avocat AT, cu împuternicire avocațială seria B nr. 4514408, din data de 24.09.2019, emisă de Baroul București, aflată la dosarul cauzei (vol. 1 – fila nr. 58), **lipsă fiind apelanții-părți civile GH, HI și IJ**, intimatele-părți responsabile civilmente S.C. XYZ S.A., S.C. UVW S.A. și intimatul-parte civilă Spitalul Clinic de Urgență Q.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se face referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Curtea procedează la verificarea poziției procesuale a părților, respectiv dacă au chestiuni de invocat cu privire la raportul de expertiză criminalistică sau cu privire la alte aspecte.

Reprezentantul Ministerului Public, apărătorii aleși substituenți ai apelanților-părți civile și apărătorul ales al intimatului-înculpat, având pe rând cuvântul, învederează că nu au chestiuni de invocat cu privire la raportul de expertiză criminalistică sau cu privire la alte aspecte.

Constatând că nu există chestiuni prealabile de invocat, **Curtea** pune în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în temeiul art. 475 Cod de procedură penală, pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„1. Infrațiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare deja începute?

2. Poate fi subiect activ al infrațiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care urmau să fie folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă presupus a fi sustrase sau distruse?”.

Apărătorul ales al intimatului-înculpat arată că a înțeles cele puse în discuție de către instanță și precizează că la fila nr. 10 din hotărârea instanței de fond este descris elementul constitutiv al acestei infrațiuni, fiind dispusă o soluție de achitare pentru această infrațiune.

În continuare, **Curtea** acordă cuvântul asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și asupra unei eventuale suspendări a cauzei, în ipoteza în care s-ar dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, apreciază că este admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, având în vedere că prezenta cauză se află într-o cale de atac. Totodată, susține că problemele de drept invocate de către instanță au legătură cu obiectul cauzei, perspectivă din

care solicită încuviințarea cererii formulate din oficiu și, pe cale de consecință, având în vedere că sesizarea are strict legătură cu soluția ce s-ar putea pronunța în prezenta cauză, solicită suspendarea judecării cauzei până la dezlegarea problemelor de drept invocate.

Apărătorii aleși substituenți ai apelanților-părți civile, având pe rând cuvântul, arată că sunt de acord cu cele puse în discuție de către instanță.

Apărătorul ales al intimatului-înculpat, având cuvântul, arată că, în ceea ce privește suspendarea judecării cauzei, înțelege să lase la aprecierea instanței acest aspect, având în vedere că dispozițiile invocate arată că nu trebuie, neapărat, să se aștepte până la pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Curtea reține cauza în pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție și asupra unei eventuale suspendări a cauzei.

Fiind întrebat de către instanță dacă dorește să formuleze o cerere de prelungire a dreptului de circulație, pentru ipoteza în care se va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, **apărătorul ales al intimatului-înculpat** arată că înțelege să formuleze o cerere de prelungire a dreptului de circulație.

Curtea pune în discuție cererea de prelungire a dreptului de circulație al intimatului-înculpat QR.

Apărătorul ales al intimatului-înculpat, având cuvântul, solicită admiterea cererii de prelungire a dreptului de circulație al acestuia pentru o perioadă de 30 zile.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, solicită încuviințarea cererii formulate de către intimatul-înculpat, prin apărător ales.

Intimatul-înculpat QR, având cuvântul, solicită prelungire a dreptului de circulație pentru o perioadă de 30 zile.

Curtea reține cauza în pronunțare asupra cererii de prelungire a dreptului de circulație formulate de către intimatul-înculpat.

CURTEA,

Deliberând asupra cererii intimatului-înculpat QR, de prelungire a dreptului de a conduce autovehicule pe drumurile publice, reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 111 alin. 6 din O.U.G. 195/2002 republicată și modificată, la cererea titularului permisului de conducere reținut în condițiile alin. 1 lit. b sau ale alin. 4, instanța de judecată investită cu soluționarea cauzei penale poate dispune prelungirea dreptului de circulație, cu cel mult 30 de zile, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Curtea constată, din nou, că pentru inculpatul QR, dovada înlocuitoare a permisului de conducere, a fost emisă de organele de poliție cu drept de circulație.

Este adevărat că, în conformitate cu dispozițiile legale mai sus enunțate, prelungirea dreptului de circulație nu reprezintă un drept, ci o vocație pentru inculpatul - conducător auto care este învinuit de comiterea unei infracțiuni dintre cele la care face referire O.U.G. nr. 195/2002.

Din această perspectivă, a posibilității prelungirii dreptului de circulație, acordată prin O.U.G. nr. 195/2002, este de remarcat că, în perioada relativ lungă de timp de la reținerea permisului de conducere, inculpatului i s-a prelungit în mod constant dreptul de circulație. Totodată, se are în vedere că intimatul - inculpat se bucură de prezumția de nevinovăție până la soluționarea definitivă a cauzei, moment până la care, de altfel, poate fi dispusă prelungirea dreptului de circulație, fără însă a se depăși perioade de câte 30 de zile.

Prin urmare, Curtea, în baza art. 111 alin. 6 din OUG nr. 195/2002 va prelungi dreptul de circulație al inculpatului QR conținut de dovada seria CU nr. 0269631 eliberată de MAI - IJP WWW la data de 18.11.2014, pe o durată de 30 zile, începând cu data de 15.11.2020 și până la data de 14.12.2020, inclusiv, dar nu mai târziu de data soluționării definitive a cauzei.

Măsura se va comunica MAI - IJP WWW.

Asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Potrivit art. 475 Cod de procedură penală, dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constată că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

În cauză, inculpatul QR a fost trimis în judecată sub aspectul comiterii infracțiunilor prevăzute de 193 alin.2 Cod penal și de art.275 alin.1 Cod penal.

Cu referire la infracțiunea prevăzută de art.275 alin.1 Cod penal, prin actul de sesizare s-a reținut că inculpatul QR, la data de 18.11.2014, în jurul orelor 17.25, după ce ar fi provocat un accident de circulație pe DE 70, la km.61+200 metri, ar fi distrus diagrama aflată în aparatul tahograf al autotrenului marca Iveco cu nr.PH.27.TRA, pe care îl conducea; s-a arătat că inculpatul ar fi distrus diagrama cu intenția de a îngreuna aflarea adevărului în cauză, în condițiile în care pe înscrisul respectiv era înregistrată viteza de deplasare a autotrenului în momentul frânării, aspect esențial în procesul penal.

Prin sentința penală nr. 158/18.04.2019, pronunțată de Judecătoria X, atacată în cauză, s-a dispus între altele achitarea inculpatului QR sub aspectul comiterii infracțiunii prevăzute de art.275 alin.1 Cod penal, în baza art.16 alin.1 lit.b teza I Cod de procedură penală. Prima instanță a reținut că fapta dedusă judecării nu este prevăzută de legea penală, întrucât în speță nu există situația premisă, respectiv o procedură judiciară în care să se folosească înscrisuri, raportat la momentul comiterii pretinsei fapte; totodată, a mai reținut prima instanță că persoana ce săvârșește o infracțiune nu răspunde pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.275 alin.1 Cod penal, dacă ascunde sau distruge obiectul pe care l-a folosit pentru comiterea infracțiunii sau care i-ar crea o situație vădit mai grea și care are legătură directă și nemijlocită cu acea faptă, câtă vreme se află în detenția sa, deoarece nimeni nu este obligat să se autoincrimineze.

În apelurile formulate, atât Parchetul de pe lângă Judecătoria X cât și părțile civile GH, HI și IJ au criticat, sub aspectul laturii penale, soluțiile de achitare a inculpatului QR.

Față de aspectele menționate, instanța de control constată că sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate a sesizării prevăzute de dispozițiile art. 475 Cod de procedură penală. Astfel, Curtea de Apel București este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv în calea de atac a apelului, constatându-se că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În acest sens, Curtea, din oficiu, apreciază că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunilor de drept de care depinde soluționarea pe fond a prezentei cauze, cu referire la infracțiunea prevăzută de art.275 alin.1 Cod penal, respectiv:

1. Infracțiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare deja începute?

2. Poate fi subiect activ al infracțiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care urmau să fie folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă presupus a fi sustrase sau distruse?

Cu privire la chestiunile de drept puse în discuție din oficiu, reprezentatul Ministerului Public a apreciat că este admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, având în vedere că prezenta cauză se află într-o cale de atac; a mai susținut că problemele de drept invocate de către instanță au legătură cu obiectul cauzei, perspectivă din care a solicitat încuviințarea cererii formulate din oficiu, având în vedere că sesizarea are strict legătură cu soluția ce s-ar putea pronunța în prezenta cauză.

Părțile civile, prin apărător ales, au arătat că sunt de acord cu cele puse în discuție de către instanță.

Apărătorul ales al inculpatului a precizat că la fila nr. 10 din hotărârea instanței de fond este descris elementul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.275 alin.1 Cod penal, fiind dispusă o soluție de achitare; de asemenea, a arătat că lasă la aprecierea instanței necesitatea suspendării judecării apelurilor.

În privința **punctului de vedere** al instanței de apel, Curtea constată sub un prim aspect că potrivit art.275 alin.1 Cod penal constituie infracțiunea de sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri fapta de sustragere, distrugere, reținere, ascundere ori alterare de mijloace materiale de probă sau de înscrisuri, în scopul de a împiedica aflarea adevărului într-o procedură judiciară.

Raportat la speța de față, se impune lămurirea **primei chestiuni de drept** susmenționate, respectiv **dacă infracțiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare penale deja începute ori nu.**

În acest sens, Curtea constată că mijloacele materiale de probă și înscrisurile, ce constituie obiectul material al infracțiunii, sunt reglementate prin dispozițiile art.97 alin.1 și alin.2 lit.e Cod de procedură penală, art.197 alin.1 și 2 Cod de procedură penală și art.198 alin.1 Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit art.97 alin.1 Cod de procedură penală, constituie probă orice element de fapt care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal. Alineatul 2 lit.e de la același articol de lege prevede că proba se obține în procesul penal, între altele, prin înscrisuri, rapoarte de expertiză sau constatare, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de probă.

Dispozițiile art.197 alin.1 și 2 Cod de procedură penală prevăd că obiectele care conțin sau poartă o urmă a faptei săvârșite, precum și orice alte obiecte care pot servi la aflarea adevărului sunt mijloace materiale de probă, iar corpurile delictive sunt mijloacele materiale de probă care au fost folosite sau au fost destinate să servească la săvârșirea unei infracțiuni, precum și obiectele care sunt produsul infracțiunii.

De asemenea, conform art.198 alin.1 Cod de procedură penală înscrisurile pot servi ca mijloace de probă, dacă, din conținutul lor, rezultă fapte sau împrejurări de natură să contribuie la aflarea adevărului.

În privința situației premisă a infracțiunii prevăzute de art.275 alin.1 Cod penal, Curtea constată că există **trei situații posibile**, respectiv situația în care procedura judiciară penală este începută, situația în care declanșarea unei proceduri este iminentă, precum și situația în care procedura judiciară penală nu este începută și nici declanșarea acesteia nu este iminentă.

În prima situație, respectiv procedura judiciară penală este începută, Curtea apreciază că se poate reține comiterea infracțiunii prevăzute de art.275 alin.1 Cod penal dacă actele materiale incriminate sunt comise după sesizarea organelor de urmărire penală în modalitățile prevăzute de art.288 și următoarele Cod de procedură penală, declanșându-se așadar procedura judiciară, neexistând dificultăți de interpretare în acest sens.

De asemenea, Curtea apreciază că se poate reține infracțiunea prevăzută de art.275 alin.1 Cod penal și în celelalte două situații, respectiv declanșarea procedurii judiciare penale este iminentă, precum și când procedura judiciară penală nu este începută și nici declanșarea acesteia nu este iminentă.

Cu privire la aceste situații, instanța de apel are în vedere că infracțiunea prevăzută de art.275 alin.1 Cod penal este una dintre infracțiunile contra înfăptuirii justiției reglementate în Titlul IV al Părții special a Codului penal.

Astfel, rațiunea incriminării faptelor este aceea de asigurare a bunei înfăptuirii a actului de justiție, fiind imperios necesar ca organele judiciare să aibă acces la orice mijloace materiale de probă ori înscrisuri ce ar putea servi la aflarea adevărului, în scopul soluționării corecte a litigiului, respectiv pentru ca persoanele vinovate de comiterea unor infracțiuni să fie trase la

răspundere penală, însă și pentru evitarea unor erori judiciare și tragerii la răspundere a unor persoane nevinovate. În același sens, obiectul juridic al infracțiunii îl reprezintă relațiile sociale referitoare la buna înfăptuire a justiției.

Instanța de apel are în vedere și că dispozițiile art.275 alin.1 Cod penal incriminează faptele de distrugere de obiecte materiale de probă și înscrisuri fără a distinge în funcție de stadiul procedurii judiciare, astfel încât nu prezintă relevanță dacă procesul penal nu a început, declanșarea procedurii judiciare este iminentă, ori chiar dacă declanșarea acestuia ar putea avea loc în viitor, nefiind iminentă. Prin urmare, nu este decisiv ca obiectele materiale ori înscrisurile să fi devenit formal probe în înțelesul dispozițiilor procesual penale, fiind suficient ca acestea să fie de natură să servească la aflarea adevărului în procesul penal, apreciere ce este de competența exclusivă a organului judiciar, independent de momentul declanșării procedurii judiciare.

De asemenea, Curtea are în vedere și că intenția legiuitorului în cazul art.275 alin.1 Cod penal intrat în vigoare la 01.02.2014 a fost de lărgire a sferei relațiilor sociale protejate prin norma de incriminare, în condițiile în care art.272 Cod penal din 1969 (infracțiune cu denumirea marginală de reținere sau distrugere de înscrisuri) avea ca obiect numai înscrisuri emise de ori destinate organului de urmărire penală, instanței de judecată sau altui organ de jurisdicție.

Pe cale de consecință, Curtea apreciază că infracțiunea prevăzută de art.275 alin.1 Cod penal se poate reține ori de câte ori sunt sustrase, distruse, reținute, ascunse ori alterate mijloace materiale de probă sau înscrisuri, independent de stadiul procedurii judiciare penale, desigur dacă este îndeplinită și condiția ca acțiunile incriminate să fie săvârșite în scopul împiedicării aflării adevărului.

Cu referire la cea de-a doua chestiune de drept, respectiv dacă poate fi subiect activ al infracțiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care urmau să fie folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă presupus a fi sustrase sau distruse, Curtea observă următoarele.

Astfel, instanța de apel apreciază că și persoana ce este autorul faptei prevăzute de legea penală la face obiectul procesului penal, poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de art.275 alin.1 Cod penal, indiferent de momentul la care a comis acțiunile incriminate vizând mijloace materiale de probă sau înscrisuri.

În acest sens, sub un prim aspect, instanța de apel observă că textul art.275 alin.1 Cod penal nu reglementează un subiect activ calificat al infracțiunii, astfel încât faptele pot fi comise de orice persoană.

În al doilea rând, și cu privire la această chestiune pot exista **trei situații premisă**, respectiv ca obiectele materiale și înscrisurile să se afle în posesia unui organ judiciar, a unui terț ori a autorului infracțiunii vizate de procedura judiciară.

Curtea constată că în primele două cazuri nu există dificultăți de interpretare, astfel încât infracțiunea prevăzută de art.275 alin.1 Cod penal poate fi reținută atunci când autorul faptei vizate de procesul penal comite oricare dintre actele materiale incriminate.

De asemenea, instanța apreciază că infracțiunea poate fi reținută și în situația în care mijloacele materiale de probă ori înscrisurile se află în posesia autorului faptei ce reprezintă obiectul procesului penal, în situația în care respectivele obiecte și înscrisuri puteau servi la aflarea adevărului în cauza judiciară.

În acest sens, Curtea observă că acuzatul are dreptul de a nu contribui la propria incriminare, ceea ce presupune însă că persoana pusă sub acuzare este îndreptățită să adopte o atitudine pur pasivă, respectiv să nu dea declarații și să nu colaboreze cu organele judiciare în nicio modalitate. Totuși, dreptul acuzatului de a nu se auto-incrimina nu include și dreptul acestuia de a sustrage, distruge, reține, ascunde ori altera mijloace materiale de probă ori înscrisuri, cu intenția calificată prin scop de a împiedica aflarea adevărului, într-o atare situație răspunzând pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.275 alin.1 Cod penal.

Instanța de apel are în vedere, în același sens, și că potrivit art.1 alin.2 Cod de procedură penală normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor

organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal, atribuții ce nu pot fi realizate corespunzător în situația în care autorul faptei prevăzute de legea penală săvârșește actele incriminate de dispozițiile art.275 alin.1 Cod penal cu privire la mijloace materiale de probă sau înscrisuri. Scopul ultim al procesului penal este de a asigura tragerea la răspundere penală a persoanelor ce comit infracțiuni, cu respectarea drepturilor acestora și a celorlalți participanți, ceea ce implică și evitarea situațiilor de tragere la răspundere a unor persoane nevinovate, consecință ce poate să apară în cazul în care autorul real al infracțiunii distruge, reține, ascunde ori alterează mijloace de probă sau înscrisuri.

Curtea are în vedere că și în cazul altei infracțiuni contra înfăptuirii justiției, similară cu cea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri, respectiv cea de influențare a declarațiilor prevăzută de art.272 alin.1 Cod penal, subiect activ poate fi și autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal, fără ca această împrejurare să constituie o încălcare a dreptului acuzatului de a nu contribui la propria incriminare.

Ținând seama de dispozițiile art. 476 alin. 2 C. proc. pen., Curtea va dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

DISPUNE:

În baza art. 111 alin. 6 din OUG nr. 195/2002 prelungeste dreptul de circulație al inculpatului QR conținut de dovada seria CU nr. 0269631 eliberată de MAI – IJP WWW la data de 18.11.2014, pe o durată de 30 zile, începând cu data de 15.11.2020 și până la data de 14.12.2020, inclusiv, dar nu mai târziu de data soluționării definitive a cauzei.

Măsura se comunică MAI – IJP WWW.

În baza art. 476 alin. 1 C.p.p. raportata la art. 475 C.p.p. sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„1. Infracțiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare deja începute?

2. Poate fi subiect activ al infracțiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de art. 275 alin. 1 Cod penal autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care urmau să fie folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă presupus a fi sustrate sau distruse?”

În baza art. 476 alin. 2 C. proc. pen. dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 27.10.2020.

Președinte,
AB

Judecător,
CD

Grefier,
EF